

Arnika – program Toxické látky a odpady

Chlumova 17, 130 00 Praha 3

e-mail: matej.man@arnika.org

www.arnika.org/o-programu

tel./fax: 222 781 471, mobil: 724 114 436

Krajský úřad Karlovarského kraje

Ing. Podlešák

Závodní 353/88

360 21 Karlovy Vary

Praha 14. 6. 2013

Vyjádření k dokumentaci hodnocení vlivu na životní prostředí EIA k záměru „ZEVO - Závod na energetické využití odpadu - Cheb“

Na základě zveřejnění dokumentace a informace o zveřejnění dokumentace k výše jmenovanému záměru č. j. 1513/ZZ/13, provedeného zveřejněním na úřední desce krajského úřadu Karlovarského kraje den 14. 5. 2013, podává program Toxické látky a odpady sdružení Arnika (dále jako Arnika – Toxické látky a odpady) níže uvedené připomínky.

K závěru zjišťovacího řízení:

Arnika – Toxické látky a odpady souhlasí se závěrečným stanoviskem zjišťovacího řízení o nutnosti posuzovat záměr podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí v plném rozsahu.

Arnika – Toxické látky a odpady však **v závěru zjišťovacího řízení postrádá zohlednění některých svých zcela zásadních připomínek**. Například: Arnika – Toxické látky a odpady upozorňuje na nesrovnalosti ohledně kapacity a fondu pracovních hodin, což závěr zjišťovacího řízení nezohledňuje, dále není zohledněna připomínka o semikontinuálním měření emisi dioxinů, připomínky o nesouladu výstavby zařízení s POH Karlovarského kraje, připomínka o nutnosti zpracování srovnání imisní zátěže spalovny a plynové kotelny a další. Zpracovatel dokumentace sice komentuje všechny připomínky, závěr zjišťovacího řízení je však nezohledňuje v požadavcích směřovaných na budoucí dokumentaci, tudíž se s nimi zpracovatel vyrovnává pouze v rovině komentáře.

Výhrady k dokumentaci EIA:

1. Variantní řešení – naprosto **nesouhlasíme s výrokem zpracovatele dokumentace, který považuje vypracování variantního řešení za nereálné**. Spalovna, tedy zařízení na energetické využití odpadu je podle české i evropské legislativy chápáno primárně jako zařízení k odstraňování odpadu, jehož přidanou hodnotou je získání jisté části energie v odpadu obsažené, což ostatně znovu potvrzuje zpracovatel dokumentace v kapitole *B.1.1. Název záměru a jeho zařízení podle přílohy č. 1*. Nelze tedy namítat, že jiná varianta řešení jaksi nepřinese dostatek energie při stejné kapacitě. Záměrem investora je zjevně vystavět zařízení pro získávání energie, nezávislé na fosilních palivech. **Domníváme se, že investor zvolil nevhodný typ zařízení, jestliže není ochoten připustit reálný účel ZEVO a zpracovat variantní studii pro jiné způsoby odstraňování odpadu** počínaje prevencí jeho vzniku, maximalizací recyklace a opětovného využití, přes kompostování až po MBU. **Doporučujeme investorovi přehodnotit svůj záměr a zaměřit se například na výstavbu bioplynové stanice či kotelny na biomasu.**

2. **Striktně požadujeme v souladu se zákonem vypracování dokumentace ve více variantách řešení.** Pokud nebude tento požadavek investorem či zpravodatelem dokumentace naplněn, nelze vydat kladné stanovisko k dokumentaci EIA, které by tím bylo v rozporu s platnou legislativou.
3. V kapitole *B.1.4. Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry* zpracovatel dokumentace hodnotí kumulaci záměru s Regionálním centrem zpracování odpadů KV kraje. Dále hodnotí produkci odpadu v rámci celé ČR. Tato informace je v konextu svozové vzdálenosti spalovny zcela irelevantní. **Požadujeme, aby zpracovatel zhodnotil lokální produkci odpadu, tedy produkci odpadu KV kraje s ohneme na evropskou legislativu a tlakem na vyšší materiálové využití a kompostování.** Záměr stavby ZEVO Cheb konkuruje stávajícímu záměru Regionálního centra zpracování odpadu KV kraje a především zásadním způsobem snižuje potenciál pro rozvoj prevence vzniku odpadu a zvýšení recyklace v KV Kraji.
4. V kapitole *B.1.5. Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění, včetně přehledu zvažovaných variant a hlavních důvodů (i z hlediska životního prostředí) pro jejich výběr, resp. odmítnutí* **zpracovatel dokumentace stále argumentuje potřebnost výstavby nového zdroje energie, nikoli nutnost výstavby zařízení k odstraňování odpadů, kterým je ZEVO primárně.** Investor nechce svým záměrem očividně primárně řešit problém odstraňování odpadu, nýbrž problém získávání tepla. Tuto potřebu investora dobře zajistí například i vybudování kotelny na biopaliva či bioplynové stanice. Odpady v KV kraji tak bude možné lépe materiálově využít a dále tlačit na snížení jejich produkce. **Argumentace zpracovatele k potřebnosti záměru nám přijde irelevantní a nedostatečná. Z tohoto důvodu považujeme záměr za nepotřebný, a navrhuje jeho zrušení a zastavení procesu posuzování vlivu na životní prostředí nebo vydání negativního stanoviska k dokumentaci EIA.**
5. V kapitole *B.1.6. Popis technického a technologického řešení záměru*, podkapitole *Manipulace s materiály* **nesouhlasíme s navrženým systémem dopravy produktů vzniklých z termického využívání odpadů.** Tímto produktem je například i nebezpečný popílek odpad z filtru při čištění spalin, který obsahuje škodliviny zachycené na filtrech. Dopravovat tento produkt na pásovém dopravníku do velkoobjemového kontejneru nám připadá velmi nebezpečné pro zaměstnance, obyvatele v blízkosti provozu i pro životní prostředí s ohledem na prašnost a nebezpečnost popílku. **Požadujeme zařadit do technologie naprosto uzavřený a oddělený systém pro dopravu tohoto produktu. Například podtlakový systém dopravy.**
6. V kapitole *B.1.6. Popis technického a technologického řešení záměru*, podkapitole *Emisní monitoring* postrádáme zpracování naší připomínky vznesené již v zjišťovacím řízení, tedy instalování systému semikontinuálního měření emisí dioxinů. Tento systém se začíná v Evropě hojně uplatňovat a přináší daleko přesnější a ucelenější pohled na emise dioxinů. Belgie má ve své environmentální legislativě zakotvenou povinnost pro spalovny komunálních odpadů instalovat semikontinuální měření dioxinů od roku 2000, Francie tuto povinnost zavádí pro spalovny komunálních odpadů k 1. 1. 2014 {Reinmann, 2011 #84}. **Požadujeme instalovat systém semikontinuálního měření dioxinů.**
7. V kapitole *B.1.6. Popis technického a technologického řešení záměru*, podkapitole *Nejlepší dostupné techniky* ani v následující tabulce 20: *Specifické BAT pro spalování komunálního odpadu* nejsou nijak zohledněny zásadní požadavky BAT co se týče nakládání s popílkem z čištění spalin. Například mísení popílku se struskou a dalšími zbytky z čištění spalin neodpovídá BAT. Z dokumentace není jasně zřejmé, jak bude s produkty po spalování odpadů dále nakládáno, není jasně zaručeno, že se nebudou odpady po spalování a filtraci spalin mísit. **Požadujeme rozšířit porovnání technologie spalovny Cheb s BAT o nakládání se struskou a popílkem. Požadujeme jasné stanovisko investora o nemožnosti mísení odpadu z čištění spalin se struskou a popelem.**

8. V tabulce 21: *Všeobecné z hlediska emisí*, se v části věnované emisím dioxinů a furanů v komentáři hovoří o „Specifických návrzích a kontrole teplot“ které zamezí vzniku dioxinů de-novo. Nesouhlasíme s tvrzením, že díky kontrole teplot se nemohou dioxiny opětovně formovat. V případě, že odpadní plyn prochází teplotním oknem 200°C, kterým při chladnutí nutně prochází, může docházet k opětovnému formování dioxinů. **Požadujeme doplnit dokumentaci o upřesnění a popis konkrétních specifických opatření, které investor v rámci technologie vytvoří, kromě kontroly teploty, které podle zpracovatele dokumentace zabrání formování dioxinů de-novo.**
9. V kapitole D.IV. *Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí* podkapitole *V období zkušebního provozu* **požadujeme v rámci preventivních opatření k ochraně obyvatel, zaměstnanců i přírody zařadit minimálně dvě kontrolní měření emisí v období zkušebního provozu všech emitovaných látek, které se budou dále sledovat v období standardního provozu tedy včetně měření dioxinů a furanů.** Toto opatření požadujeme zejména s ohledem na nedávnou zkušenost s problémy při zkušebním provozu spalovny NO v Lysé nad Labem (viz TZ Arniky ze 14. 5), kdy docházelo opakovaně k nekontrolovaným únikům škodlivin do ovzduší.
10. Dokumentace se velmi povrchně a stručně věnuje fázi ukončení provozu zařízení. Přitom tato část je podle zákona 100/2001 Sb. díl II. §5 odstavec 3 nezbytnou součástí dokumentace posuzování vlivu záměru na ŽP. **Požadujeme rozpracování části dokumentace, která se bude podrobně věnovat ukončení provozu zařízení, tedy vytipování možných rizik pro vznik ekologických zátěží během provozu, návrh rekultivace místa realizace, doložení finančních opatření učiněných k zajištění plnohodnotné rekultivace i v případě zániku či platební neschopnosti subjektu vlastníka v době ukončení provozu a podobně. Do doby doplnění této závazné části dokumentace požadujeme přerušení procesu posuzování vlivu na životní prostředí.**
11. Z dosavadní dokumentace předložené investorem a zpracovatelem dokumentace vyplývá, že Spalovna Cheb by měla odlehčit imisní zátěži svého okolí, protože by mělo dojít ke snížení provozu v kotelnách Riegerova, Nemocnice a Depo ČD. **Požadujeme v dokumentaci uvést odhad, o kolik se sníží roční emisní zátěž kotelen v důsledku snížení jejich výkonu v případě uvedení spalovny do provozu. Dále požadujeme zařadit do dokumentace srovnání emisní zátěže plynové kotelny a spalovny o stejném tepelném výkonu.**

Závěr:

Jak je z výše uvedených připomínek patrné, investor hodlá v Chebu nelézt nový zdroj tepla. Investor se nesnaží primárně řešit otázku likvidace odpadů v lokalitě. Dokumentace obsahuje zásadní nedostatky. **Z těchto důvodů se závěry dokumentace a se záměrem samotným**

n e s o u h l a s í m e .

Žádáme o vydání záporného stanoviska k posuzovanému záměru anebo vrácení dokumentace k přepracování.

.....

Matěj Man
asistent kampaně „Nespaluj, recykluj!“
sdružení Arnika

Zdroje a literatura

Reinmann J. (2011): More than 10 years continuous emission monitoring of dioxins by long-term sampling in belgium and europe - experiences, trends and new results [online]. -. Dostupné na adrese: http://www.envirotech-online.com/article_read/1187/.

Tisková Zpráva sdružení Arnika z 14. 5 – Spalovna v Lysé nad Labem se vymyká kontrole. <http://arnika.org/spalovna-v-lyse-nad-labem-se-vymyka-kontrola>